

Priština, 05.10.2017

Poštovani predstavnici Organizacije Child and Youth Finance International,
Poštovani predstavnici finansijskih institucija iz svih država učesnica na današnjem
događaju

Predstavnici svih institucija Kosova,

Počašćena sam što se nalazim među vama i želim vam dobrodošlicu danas u
Prištini kako bi raspravljali i razmenili iskustva na temu finansijske edukacije , koja
je danas od posebnog značaja za sve nas, a istovremeno u vašoj prisutnosti
lansiramo , Program o finansijskoj edukaciji Centralne banke Republike Kosova.

Jedan od strateških ciljeva CBK -a, je promovisanje zdravog razvoja finansijskog
sistema u Republici Kosova i dalji razvoj funkcije finansijske edukacije, sa ciljem
stvaranja zdrave finansijske kulture, koja će pomoći svim akterima da donose
ispravne odluke na osnovu dovoljnog znanja. Ova znanja se mogu dobiti samo
kroz adekvatno finansijsko obrazovanje , što dovodi do transformacije stečenog
finansijskog znanja u finansijsko ponašanje. To bi bila optimalna stvarnost koju svi
mi prisutni danas težimo ,... ali koliko smo uspeli da realizujemo ovu stvarnost.

Za nekoliko trenutaka želim da skrenem pažnju na tri glavne dimenzije u funkciji
finansijske edukacije , u funkciji finansijske stabilnosti , u funkciji zaštite potrošača
i funkciji svih finansijskih uključivanja. Ove tri dimenzije zapravo opisuju čitav
proces finansijske aktivnosti , od prvog suočenja sa proizvodom/finansijskom

uslugom do ostvarivanja prava/obaveze u slučaju neuspeha finansijske institucije. Ove tri dimenzije demonstriraju kritičnu ulogu koju ima finansijska edukacija jer sve počiva i završava finansijskom edukacijom.

Finansijska edukacija u funkciji finansijske stabilnosti ; Kao većina centralnih banaka u svetu , i CBK primarni cilj ima očuvanje finansijske stabilnosti . Što više ekonomskih agenata finansijskih obrazovanih , to više finansijske stabilnosti imamo u zemlji. Finansijska edukacija je srž izgradnje poverenja. Bez poverenja ne može biti finansijsko obrazovanje. Ako pogledamo perspektivu socijalne zaštite , veoma je važno da li su ljudi mogu da pravilno upravljaju svojim finansijskim sredstvima. Ali s druge strane, prednosti finansijskog znanja proširuje se izvan bilansa stanja i prihoda porodice , promociji stabilnog finansijskog sistema i efikasne alokacije resursa u okviru realne ekonomije.

Finansijska edukacija u funkciji zaštite potrošača; Zaštita potrošača i finansijska edukacija su aktivni integrirani proces, u kojem je informativna komunikacija samo početak , dok je krajnji cilj pozitivno dugoročno finansijsko ponašanje. Odluke potrošača o upotrebi proizvoda i usluga uzimaju se na osnovu potpune i poštene informacije , kao i znanja koje će razumeti ove informacije, stoga i njihova objava od strane finansijskih institucija je veoma kritična . Štaviše, takav pristup vodi u pravičnu konkurenciju svih aktera finansijskog sektora.

Finansijska inkluzija: Usluge i proizvodi finansijskog sektora utiču na život svakog građana Kosova. Stoga , izgradnja finansijskog tržišta koja tretira potrošače pravilno podstiče finansijsku inkluziju i pomaže građanima da efikasno koriste finansijske usluge, kao glavnu premiju finansijske inkluzije. Istovremeno, je jednako važno da građani neprestano traže informacije kako bi poređivali uslove i rokove finansijskih proizvoda – a najvažnije je da oni podižu glas ako se suočavaju sa problemima.

Svi ovde danas se slažemo da kroz finansijsko obrazovanje uspeali smo rešiti mnoge izazove u okviru tri dimenzije, ali još uvek treba raditi i paralelno sa nastavkom dnevnog reda u ove tri dimenzije , trebamo bi biti pažljivi za novu dimenziju sa izazovima sa kojima se moramo suočiti na prilagodivo vreme – **dimenzije ubranog tehnološkog razvoja , naročito virtuelnom svetu pružanja finansijskih proizvoda i usluga.**

Finansijski sistem se stalno razvija u pravcu proširenja složenijih finansijskih proizvoda i usluga, tako da program finansijske edukacije treba proaktivno reagirati na ovu novu dimenziju. Ovo nas dovodi do novog poglavlja u oblasti finansijske edukacije, kojeg slobodno možemo nazvati **finansijska edukacija 2.0.** Finansijska edukacija 2.0 uključuje obimne, efikasne i dugoročne napore u finansijskoj kulturi i finansijsku edukaciju. Uvek zasnovana na održivosti , sistematskim , inovativnim, sveobuhvatnim pristupima i naprednim tehnološkim metodama. Pre svega, ostvaranje ovog kriterijuma jeste imati integrisani pristup svih relevantnih aktera i institucionalno prilagođavanje u obliku u kojima zahtevi i žalbe potrošača su u funkciji dizajniranja programa finansijskog obrazovanja. Ovo može biti skupo, ali očigledno da koristi od ovog procesa nemaju cenu. Zbog toga, cenim da će današnji sastanak obezbediti forum za diskusiju o napretku u tom pogledu.

Na kraju, dozvolite mi da danas sa vama podelim posebno postignuće koje smo postigli kako bi zadovoljili sve veće potrebe programa finansijske edukacije, gde ćemo danas razviti Program finansijske edukacije koji je podržan i od EFSE, čije će aktivnosti biti sprovedene i implementirane , u Centru za kontinuitet biznisa u Prizrenu koji je takođe namenjen Centru obuke i finansijske edukacije.

U zaključku, želim vam puno uspeha u radu , razmenu mišljenja i iskustava i uspeha u vašim prezentacijama danas , i nadam se da današnji sastanak ne samo ispunjava već i prevazilazi vaša očekivanja.

Hvala !